

Wykaz skrótów

Przedmowa

Wprowadzenie

Część I. Prawa osób niepełnosprawnych w dziedzinie zatrudnienia – rozwiązania w prawie polskim na tle międzynarodowych i unijnych standardów

Rozdział 1. Wdrażanie, stosowanie i kontrola wykonywania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

- 1.1. Wstęp
- 1.2. Geneza i treść Konwencji
- 1.3. Gwarancje instytucjonalne i proceduralne na poziomie międzynarodowym
- 1.4. Miejsce Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w polskim porządku prawnym
- 1.5. Krajowa implementacja i kontrola wykonywania Konwencji
 - 1.5.1. Kwestie instytucjonalne
 - 1.5.2. Sposoby realizacji zobowiązań
 - 1.5.3. Charakter zobowiązań państw
- 1.6. Stosowanie Konwencji przez Europejski Trybunał Praw Człowieka
- 1.7. Stosowanie Konwencji przez Trybunał Sprawiedliwości UE na przykładzie definicji niepełnosprawności
- 1.8. Podsumowanie

Rozdział 2. Definicje niepełnosprawności na potrzeby rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia

- 2.1. Uwagi wstępne
- 2.2. Prawo międzynarodowe
- 2.3. Prawo krajowe
- 2.4. Uwagi końcowe

Rozdział 3. Orzekanie o niepełnosprawności oraz jej stopniu

- 3.1. Uwagi ogólne
- 3.2. Orzekanie o stopniu niepełnosprawności a inne orzeczenia
 - 3.2.1. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności a orzeczenie o niepełnosprawności
 - 3.2.2. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności a orzeczenie o niezdolności do pracy
- 3.3. Tryb orzekania o niepełnosprawności
 - 3.3.1. Powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności
 - 3.3.2. Orzeczenie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności
- 3.4. Procedura odwoławcza
- 3.5. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
- 3.6. System monitoringu
- 3.7. Wnioski

Rozdział 4. Niezdolność do pracy w ubezpieczeniu społecznym a niepełnosprawność

Rozdział 5. Prawo osób niepełnosprawnych do pracy – zarys problematyki

- 5.1. Wstęp
- 5.2. Normatywne podstawy prawa do pracy osób niepełnosprawnych
- 5.3. Treść prawa do pracy osób niepełnosprawnych do pracy
- 5.4. Rehabilitacja zawodowa szansą na uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne
- 5.5. Podsumowanie

Rozdział 6. Prawo osób niepełnosprawnych do zrzeszania się w związki zawodowe

- 6.1. Zakres podmiotowy prawa zrzeszania się w związkach zawodowych
- 6.2. Pracownicy niepełnosprawni umysłowo a prawo zrzeszania się w związkach zawodowych
- 6.3. Organizacje związkowe osób niepełnosprawnych

Część II. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na poziomie Unii Europejskiej oraz krajowym

Rozdział 1. Polityka społeczna UE wobec zatrudniania osób niepełnosprawnych

Rozdział 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do zatrudnienia

- 2.1. Wstęp
- 2.2. Międzynarodowe i unijne standardy w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych
 - 2.2.1. Dokumenty ONZ
 - 2.2.2. Konwencje i zalecenia MOP
 - 2.2.3. Dokumenty Rady Europy
 - 2.2.4. Prawo Unii Europejskiej
- 2.3. Rozwiązania w prawie polskim służące wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do zatrudnienia
 - 2.3.1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do poradnictwa zawodowego oraz szkoleń
 - 2.3.2. Wspieranie ze środków publicznych rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych
- 2.4. Konkluzje

Rozdział 3. Rola edukacji w przeciwdziałaniu wykluczeniu osób niepełnosprawnych z rynku pracy

Rozdział 4. Szkolenie osób niepełnosprawnych jako sposób wyrównywania szans w zatrudnieniu

- 4.1. Dostęp do edukacji i szkoleń zawodowych jako formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zwiększania szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie
- 4.2. Uregulowania prawne dotyczące prawa osób niepełnosprawnych do edukacji i szkoleń zawodowych na poziomie międzynarodowym
- 4.3. Regulacje w polskim porządku prawnym – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

4.4. W praktyce – podsumowanie

Rozdział 5. Wspieranie ze środków publicznych pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne

- 5.1. Uwagi ogólne
- 5.2. Środki wspierania pracodawcy zatrudniającego osoby niepełnosprawne
 - 5.2.1. Zwolnienie z wpłat na PFRON
 - 5.2.2. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych
 - 5.2.3. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy niepełnosprawnego zarejestrowanego w PUP
 - 5.2.4. Zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy
 - 5.2.5. Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu
 - 5.2.6. Zwrot kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych
- 5.3. Wnioski

Część III. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy oraz w warunkach pracy chronionej

Rozdział 1. Wykonywanie pracy w formie telepracy przez osoby niepełnosprawne

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Geneza telepracy a potrzeby osób niepełnosprawnych
- 1.3. Standardy europejskie i polska regulacja prawna telepracy
- 1.4. Wykorzystanie technologii komunikacyjnych
- 1.5. Miejsce wykonywania pracy
- 1.6. Czas pracy
- 1.7. Podsumowanie

Rozdział 2. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych w administracji publicznej

- 2.1. Uwagi wstępne
- 2.2. Źródła prawa
- 2.3. Specyfika zatrudniania osób niepełnosprawnych w administracji publicznej
- 2.4. Pierwszeństwo w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych – nowa regulacja prawna, przejaw dyskryminacji pozytywnej
- 2.5. Ogłoszenie o naborze – elementy istotne dla osób niepełnosprawnych
- 2.6. Wnioski

Rozdział 3. Uzyskanie statusu pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

- 3.1. Wstęp
- 3.2. Posiadanie statusu pracodawcy oraz statusu przedsiębiorcy jako warunki wstępne
- 3.3. Warunki dotyczące wielkości oraz struktury zatrudnienia
- 3.4. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków zatrudnienia
- 3.5. Wniosek o przyznanie statusu zakładu pracy chronionej
- 3.6. Podsumowanie

Rozdział 4. Obowiązki pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

- 4.1. Zakład pracy chronionej jako instytucja chronionego rynku pracy
- 4.2. Ogólna charakterystyka obowiązków pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej
- 4.3. Obowiązki w zakresie stałego wypełniania warunków, od których zależy uzyskanie statusu zakładu pracy chronionej
- 4.4. Obowiązki informacyjne pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej
- 4.5. Obowiązki w zakresie dokonywania wpłat na PFRON oraz utworzenia zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych i właściwego nim gospodarowania
- 4.6. Funkcjonowanie zakładów pracy chronionej w Polsce

Rozdział 5. Zakładowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

- 5.1. Uwagi ogólne
- 5.2. Zasady wydatkowania środków z ZFRON
 - 5.2.1 Obowiązki pracodawcy
 - 5.2.2. Sposoby wydatkowania środków z ZFRON
- 5.3. Rodzaje pomocy
- 5.4. Wnioski

Rozdział 6. Zakłady aktywności zawodowej w Polsce

- 6.1. Zakłady aktywności zawodowej jako jednostki organizacyjne chronionego rynku pracy w Polsce
- 6.2. Rola zakładów aktywności zawodowej w systemie rehabilitacji zawodowej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- 6.3. Uzyskanie statusu zakładu aktywności zawodowej
- 6.4. Szczególne uprawnienia i obowiązki zakładu aktywności zawodowej związane z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych
- 6.5. Podsumowanie

Rozdział 7. Spółdzielnia socjalna osób niepełnosprawnych

- 7.1. Wstęp
- 7.2. Wymogi formalne powstania spółdzielni socjalnej
- 7.3. Prawa i obowiązki członka spółdzielni socjalnej
- 7.4. Zatrudnienie członków spółdzielni socjalnej
- 7.5. Dofinansowanie spółdzielni socjalnej
- 7.6. Spółdzielnia socjalna jako podmiot wolnego rynku i organizacja non profit
- 7.7. Likwidacja, podział, połączenie spółdzielni socjalnej
- 7.8. Konkluzje

Rozdział 8. Prawo pracy wobec niepełnosprawnych intelektualnie – specyfika problemu

- 8.1. Wprowadzenie
- 8.2. Osoba niepełnosprawna intelektualnie a obowiązujące prawo
- 8.3. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych intelektualnie
- 8.4. Podsumowanie

Rozdział 9. Zatrudnianie pracowników pomagających osobie niepełnosprawnej w pracy

Część IV. Niepełnosprawność a prawa i obowiązki stron stosunku pracy

Rozdział 1. Prawo pracodawcy do pozyskiwania informacji o niepełnosprawności pracownika oraz osoby ubiegającej się o zatrudnienie

Rozdział 2. Dodatkowe uprawnienia pracowników niepełnosprawnych – ogólna charakterystyka

- 2.1. Pracownicy niepełnosprawni i ich uprawnienia – uwagi ogólne
- 2.2. Stopień niepełnosprawności a zakres dodatkowych uprawnień pracowniczych
- 2.3. Dodatkowe uprawnienia przysługujące niezależnie od stopnia niepełnosprawności
 - 2.3.1. Prawo do korzystania z racjonalnych usprawnień w zakładzie pracy
 - 2.3.2. Prawo do dodatkowej przerwy wliczanej do czasu pracy
- 2.4. Dodatkowe uprawnienia przysługujące pracownikom zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności
 - 2.4.1. Prawo do skróconej normy czasu pracy
 - 2.4.2. Prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego oraz do dodatkowych zwolnień od pracy
- 2.5. Uwagi końcowe

Rozdział 3. Wprowadzanie racjonalnych usprawnień dla osób niepełnosprawnych w zakładzie pracy

- 3.1. Uwagi wprowadzające
- 3.2. Pojęcie racjonalnych usprawnień oraz obowiązek wprowadzania racjonalnych usprawnień w zakładzie pracy
 - 3.2.1. Normatywna regulacja w prawie Unii Europejskiej
 - 3.2.1. Normatywna regulacja w prawie polskim
- 3.3. Szczegółowe obowiązki pracodawcy w zakresie wprowadzania racjonalnych usprawnień w zakładzie pracy
 - 3.3.1. Obowiązek podjęcia środków w przypadku mniej korzystnej sytuacji osoby niepełnosprawnej z przyczyn leżących po stronie pracodawcy
 - 3.3.2. Obowiązek podjęcia środków w przypadku mniej korzystnej sytuacji osoby niepełnosprawnej z przyczyn leżących po stronie tej osoby
 - 3.3.3. Obowiązek działania w celu umożliwienia osobie niepełnosprawnej efektywnego wykonywania pracy
- 3.4. Wprowadzanie racjonalnych usprawnień w zakładzie pracy a zasada równego traktowania w zatrudnieniu
- 3.5. Podsumowanie

Rozdział 4. Czas pracy pracowników niepełnosprawnych

- 4.1. Wstęp
- 4.2. Normatywna regulacja czasu pracy pracowników niepełnosprawnych
- 4.3. Normy czasu pracy
- 4.4. Przerwy wliczane do czasu pracy
- 4.5. Zakaz pracy w porze nocnej i godzinach nadliczbowych
- 4.6. Uwagi końcowe

Rozdział 5. Niepełnosprawność pracownika spowodowana wypadkiem przy pracy a obowiązki pracodawcy

- 5.1. Uwagi ogólne
- 5.2. Wypadek przy pracy jako pojęcie prawne
- 5.3. Obowiązki pracodawcy w zakresie wydzielenia lub zorganizowania odpowiedniego stanowiska pracy z podstawowym zapleczem socjalnym
- 5.4. Obowiązek dokonania wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 5.5. Podsumowanie

Rozdział 6. Ochrona trwałości stosunku pracy pracowników niepełnosprawnych i opiekunów osób niepełnosprawnych

- 6.1. Uwagi wprowadzające
- 6.2. Ochrona trwałości stosunku pracy pracowników niepełnosprawnych
- 6.3. Ochrona trwałości stosunku pracy pracowników opiekujących się osobami niepełnosprawnymi

Rozdział 7. Uprawnienia pracownika sprawującego opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym – zarys problematyki

- 7.1. Rozważania ogólne
- 7.2. Uprawnienia pracownika sprawującego opiekę nad dzieckiem bez względu na to, czy posiada ono status osoby niepełnosprawnej
- 7.2. Uprawnienia sensu stricto pracownika sprawującego opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym
- 7.3. Uprawnienia sensu largo pracownika sprawującego opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym
- 7.4. Zakończenie

Rozdział 8. Świadczenia przysługujące pracownikowi w okresie sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym

- 8.1. Uwagi wstępne
- 8.2. Świadczenia dla pracowników nierezygnujących trwale z zatrudnienia
- 8.3. Świadczenia dla pracowników rezygnujących z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem
- 8.4. Wnioski

Rozdział 9. Udział organizacji pozarządowych po stronie osób niepełnosprawnych w sprawach z zakresu prawa pracy

Rozdział 10. Głosowanie osób niepełnosprawnych w świetle przepisów Kodeksu wyborczego

- 10.1. Wprowadzenie
- 10.2. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych
- 10.3. Alternatywne sposoby głosowania dla osób niepełnosprawnych
- 10.4. Dostosowanie warunków tradycyjnego sposobu głosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych
- 10.5. Podsumowanie

Literatura